

Direct na de oorlog waren velen op zoek naar verloren familieleden: wie had het overleefd en wie zou er niet meer terug komen? Daarnaast was de eerste urgentie om het leven weer opnieuw op te bouwen: om een huis en middelen van bestaan te vinden, voor uithuilen was geen tijd. Ellende werd zoveel mogelijk verdrongen. Sommigen zagen de mogelijkheid om als jood nog in Europa een leven op te bouwen niet zitten en vertrokken naar Israël, sommigen ook (zeker tijdens de koude oorlog) naar de VS en andere landen. Sommigen wilden niets meer met jodendom te maken hebben na de doorstane ellende. Israël werd door anderen, ook die er niet heen gingen, gezien als aangrijppunt voor herstel van zelfvertrouwen.

Weer anderen in de uitgedunde gemeenschap pakten de draad weer op in de religieuze gemeenschap. Meteen in mei 1945 werd in de synagoge weer een dienst gehouden door diegenen, die in Utrecht ondergedoken hadden weten te overleven. De (orthodoxe) gemeente gaf ook een blaadje uit met de naam Chidoesjenoe (onze vernieuwing). Maar de oude synagoge was te groot geworden en werd verkocht. De orthodoxe groep trok zich terug in de bijgebouwen van de voormalige synagoge (foto ca 1990).

Universiteitsmuseum 1990 & NIG

Na verloop van tijd groeide een nieuwe generatie op die weer een normaal leven kon leiden. Voor een deel van hen was de orthodoxie echter te star. In 1992 werd de Liberaal Joodse Gemeente Utrecht opgericht, die soepeler omging met o.a. de regels t.a.v. de plaats van de vrouw in de synagogedienst. Sinds 2004 heeft de LJG haar eigen plek in Utrecht in de gerenoveerde synagoge van het weeshuis. Hiermee heeft een van de weinige gebouwen in Utrecht met een joodse geschiedenis nu ook weer een joodse toekomst.

Foto: Natasja Pattipeilohy

Met Chanoeke, het Inwijdingsfeest (of Lichtjesfeest) in december, wordt sinds enkele jaren achter het Stadhuis op initiatief van de orthodoxe Chabad-beweging een grote chanoeka-kandelaar aangestoken.

Onder de naam Merkaz (Hebreeuws voor "Centrum") worden in het voormalige weeshuis aan de Nieuwegracht joods culturele evenementen zoals concerten georganiseerd, waarmee ook veel niet-joden bereikt worden.

Jongens vanaf 13 en meisjes vanaf 12 jaar behoren zich aan de religieuze voorschriften te houden. Traditioneel lezen alleen jongens bij het bereiken van die leeftijd (voor het eerst) voor uit de Tora (de bar-mitswa). Bij de Liberaal Joodse Gemeente doen ook meisjes dat (bat-mitswa).

Het voorlezen uit een Tora-rol ter gelegenheid van een bat-mitswa

Foto: Jeanette Pagrach